

Tuva Sagen Bråten
Kandidatnummer: 10002

Hvordan inngår mobilbruk i skolehverdagen for elever i én 10-klasse på ungdomskolen

En kvalitativ studie av én 10.klasses bruk av telefon i skolehverdagen og lærerens synspunkter

Bacheloroppgave i Medievitenskap
Veileder: Vegard M. Frantzen
Mai 2023

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Tuva Sagen Bråten
Kandidatnummer: 10002

Hvordan inngår mobilbruk i skolehverdagen for elever i én 10-klasse på ungdomskolen

En kvalitativ studie av én 10.klasses bruk av telefon i skolehverdagen og lærerens synspunkter

Bacheloroppgave i Medievitenskap
Veileder: Vegard M. Frantzen
Mai 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for kunst- og medievitenskap

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

I denne oppgaven blir det forsket på mobilbruken til 10.klassinger, ved å observere en klasse i to skoletimer og et friminutt og samt intervjuere læreren til klassen. Oppgaven gir et reflektert blikk og et innsyn i hvordan mobiltelefon inngår i skoletimer. Formålet med prosjektet er å svare på problemstillingen: «*Hvordan inngår mobilbruk i skolehverdagen for elever i en 10.klasse på ungdomskolen?*»

Hvordan inngår mobilbruk i skolehverdagen for elever i en 10.klasse på ungdomskolen?

De teoretiske tilnærmingene i oppgaven underbygger funnene som fra analysen av intervjuet og observasjonene. Alt av data fra observasjonen og intervjuet med læreren har blitt anonymisert, etter avtale med skolen jeg var på og i tråd med retningslinjer for anonymitet ved forskning hos Nasjonal etisk Forskningskomite. Prosjektet er en kvalitativ innholdsanalyse, der det omhandler å få forståelse for temaet.

Prosjektets viktigste funn er at elevene bruker mobiltelefonen mer enn forventet, sammenlignet med tidligere erfaringer. Mobilbruken i skolehverdagen er noe vi må jobbe rundt og med, isteden for å prøve å fjerne den. For elevene kan det øke motivasjonen å bruke mobiltelefon som et supplement i undervisningen. Klassen er oppvokst med det digitale og dermed er det naturlig for klassen og ha mer digital bruk i skolesammenheng. Samarbeidet mellom læreren og elevene er også viktig for et godt samarbeid og at elevene holder fokus under skoletimene.

Abstract

This assignment explores the use of mobile phones among 10th graders, by observing a class for two school hours and a break and interviewing the teacher of the class. The assignment provides a reflective look and insight into how mobile phones are integrated into school hours. The purpose of the project is to answer the research question: “*How does mobile phone integrate into the school life of students in a 10th-grade class in secondary school?*”

The theoretical approaches in the assignment support the findings from the analysis of the interview and observations. All data from the observation and the interview with the teacher have been anonymized, in agreement with the school I was at, and in accordance with

guidelines for anonymity in research from the National Ethical Research Committee. The project is a qualitative content analysis, aiming to gain understanding of the topic.

The project's main finding is that students use their mobile phones more than expected, compared to previous experiences. The use of mobile phones in school life is something that needs to be worked around and with, rather than trying to eliminate it. For students, using mobile phones as a supplement in teaching can increase motivation. The class has grown up with digital technology, making it natural for them to have more digital use in school settings. Collaboration between the teacher and the students is also important for good cooperation and for the students to stay focused during school hours.

Forord

Arbeidet med prosjektet har vært spennende, men preget av lange timer på lesesalen, stress og mye tanker. Mitt prosjekt omhandler hvordan inngår mobilbruk i skolehverdagen for elever i en 10.klasse på ungdomskolen. Jeg valgte å forske på dette siden det har vært omtalt mye om ungdoms telefon bruk i debattprogrammer på tv, radio og nettaviser i media. Det er i tillegg ulike syn på dette med mobilbruk i skolen, og selv synes jeg det er et spennende tema. Jeg vil også påpeke at det kan være ulike på hver enkelt skole med hvordan de velger å løse dette.

Jeg vil takke veilederen min Vegard M. Frantzen for nysgjerrigheten han hadde rundt oppgaven min, og at han har vist forståelse for endringer og ubesluttomhet i prosjektet. Oppgaven ville ikke vært det samme uten. Jeg vil også takke mine medstudenter for samholdet under skriveperioden.

Jeg vil takke skolen jeg fikk besøke for å gjennomføre forskningsprosjektet. Takk for at dere var interessert i min oppgave, og lot meg være med på to av deres skoletimer, samt å intervju læreren til klassen. Takk til læreren som jeg fikk intervju og elevene som jeg fikk observere. Dette var med på å samle inn data, og gjøre oppgaven min mer troverdig.

Innholdsfortegnelse

Innledning	5
Teoretisk rammeverk:	5
<i>Tidligere forskning</i>	<i>5</i>
<i>Medialisering / Digitalisering</i>	<i>6</i>
<i>Digitale kompetanse og ferdigheter.....</i>	<i>6</i>
<i>Den digitalt kompetente skolen.....</i>	<i>7</i>
<i>Mobil bruk</i>	<i>8</i>
<i>Identitet og sosialisering</i>	<i>8</i>
<i>Oppdragelse og selvregulering.....</i>	<i>9</i>
<i>Negative sider ved mobilbruk i skolehverdagen</i>	<i>10</i>
<i>Positive sider ved mobilbruk i skolehverdagen</i>	<i>10</i>
Metode	10
<i>Kvalitativ metode:</i>	<i>11</i>
<i>Observasjon.....</i>	<i>11</i>
<i>Gjennomføring av observasjon.....</i>	<i>12</i>
<i>Intervju som metode</i>	<i>12</i>
<i>Intervjuguide</i>	<i>12</i>
<i>Gjennomføring av intervju.....</i>	<i>13</i>
<i>Utvalg</i>	<i>13</i>
<i>Etiske vurderinger og samtykke.....</i>	<i>14</i>
<i>Metrologiske kriterier.....</i>	<i>14</i>
Funn og analyse	15
<i>Læreren</i>	<i>15</i>
<i>Klassen</i>	<i>15</i>
<i>Sentrale funn.....</i>	<i>16</i>
<i>Lærerens holdninger og kompetanse.....</i>	<i>18</i>
<i>Lærere trenger kompetanse</i>	<i>18</i>
Sammenfattende drøfting.....	19
<i>Svar på problemstillingen.....</i>	<i>19</i>
<i>Kritisk tilnærming til oppgaven.....</i>	<i>20</i>

Referanseliste:	21
Vedlegg	22
<i>Vedlegg 1- samtykkeskjema</i>	22
<i>Vedlegg 2- observasjonsskriv</i>	24
<i>Vedlegg 3- Intervjuguide</i>	25

Innledning

I skolen er det digitale mer relevant enn noen gang tidligere. Vi bruker digitale verktøy, vi lærer om det og som gjør at vi trenger vår digitale kompetanse på plass. Dagens skole består av barn og unge som er oppvokst i en digitalisert verden, og er ikke vandt til noe annet enn slik det har vært de siste årene. Det er mange som er skeptiske når det gjelder å bruke medier og det digitale inn i skolen, med tanke på at den «naturlige» leken og lærdommen kan bli borte. I denne oppgaven skal vi se nærmere på det digitale i skolen, i form av 10 klassingers bruk av telefon i skolehverdagen, i forhold til digitaliseringen. Dette temaet er relevant med tanke på at mobiltelefonen er et digitalt verktøy som kan bli brukt i skolen, men likevel kan bli forbydd. Mobiltelefonen er også et medium som blir brukt mye på fritiden, men ikke brukt like mye i skolehverdagen med tanke på at for noen er det ikke tillatt med mobilbruk i skolehverdagen. Mobiltelefonen er generelt relevant for ungdom i forhold til digitaliseringen. Mobilbruk i skolen er et tema som ikke er undersøkt utførlig, men mye debattert. Igjennom oppgaven skal jeg prøve å fremskaffe mer kunnskap om hvordan mobilbruk inngår i skolehverdagen til elever i en 10-klasse på ungdomskolen.

Teoretisk rammeverk:

I denne delen av oppgaven vil jeg komme med det teoretiske rammeverket for å gi perspektiv på hva metodene, og analysen er basert på senere i oppgaven. I denne delen vil det også komme med forskning og ulike holdninger ved mobil bruk i skolehverdagen. Telefonbruk i skolen er knyttet til ulike grupper, skoler og alder, dette kommer jeg inn på i metode og analysen til oppgaven. Det teoretiske vil være knyttet til unges bruk av mobiltelefon på ulike områder med tanke på sosialisering, skole og fritid og læring av digitale ferdigheter.

Tidligere forskning

I artikkelen «digitale forstyrrelser» i «norsk pedagogisk tidsskrift» henviser mediepedagogen Fritze forskning på digitale fristelser i skolen, og om erfaringer med begrensninger av elevers mobilbruk. For ifølge (Fritze et al., 2017, s. 201) er internasjonal forskning på u- faglig digitale aktiviteter i skolen steget de siste årene som følge av den teknologiske utviklingen og at elevene lever i en digital livsstil. De digitale forstyrrelsene i skolehverdagen skaper utfordringer for lærerne og kan ha konsekvenser for elevenes læringsutbytte. Artikkelen ser på to ulike erfaringer fra ungdomsskoler som har skjerpet reglene for elevenes mobilbruk. Undersøkelsen har vist seg at skjerpende regler for mobilbruk har redusert forstyrrelser, og

samtidig har skolene fått høyere grad fått satt sosial inkludering på dagsorden (Fritze et al., 2017, s. 201).

Digitale fristelser i skolehverdagen, kan føre til digital mobbing, noe som kan skje igjennom anonymitet. I artikkelen henviser de til en undersøkelse av skoler i England der elevers atferd bedres og mobbingen minskes etter det ble innført regler for mobilbruk (Fritze et al., 2017, s. 202).

Medialisering / Digitalisering

Medialisering er langsiktige samfunnsendringer, hvor mediene er en stor faktor, og kan virke veldig likt som digitalisering (Lundby, 2023). Digitaliseringen er noe som forandrer seg hele tiden, og vil forandre og utvikle seg enormt de kommende årene. En kan forklare det digitale på mange ulike måter. Det digitale er noe er som delbart og alt som kan telles. Det digitale er en form for kommunikasjonsteknologi, men det er avhengig av elektronisk databehandling og internets infrastruktur for at det skal fungere (Dvergsdal, 2021). Det digitale har hjulpet oss på ulike måter gjennom de siste årene, som for eksempel gjennom korona pandemien. Konsekvensene av digitaliseringsprosessene er at vi har blitt mer avhengig av digitale ferdigheter, for å utføre hverdagslige gjøremål (Utdanningsdirektoratet, 2012, sitert i Frantzen & Schofield, 2018, s. 187).

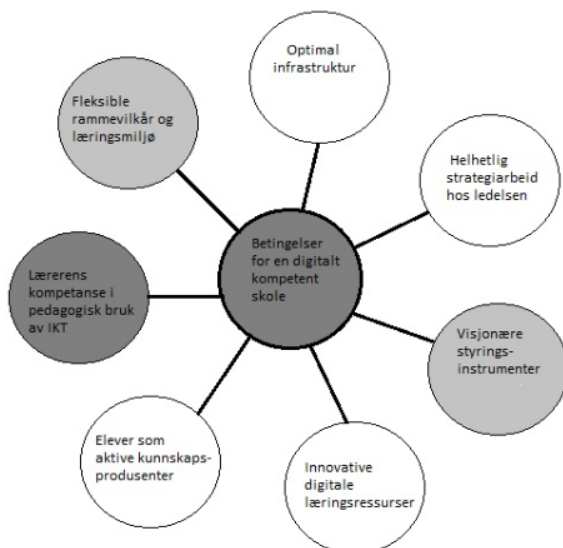
Digitale kompetanse og ferdigheter

Digitale ferdigheter er å innhente og behandle informasjon, kunne være kreativ og skapende med ulike digitale ressurser, og kommunisere og samhandle med andre i digitale omgivelser (Utdanningsdirektoratet, 2012). Dette innebærer å bruke de digitale ressursene på en god måte til å løse ulike praktiske oppgaver. Ifølge mediepedagogen Ola Erstad ses digitale kompetanse også på som ferdigheter, kunnskaper og ulike holdninger ved bruk av digitale medier for mestring i et lærende samfunn (Erstad, 2005, s. 131). Digitale ferdigheter er en viktig faktor for forutsetning for videre læring og for arbeidslivet og et samfunn som stadig vil være i endring. Med tanke på at verden og samfunnet stadig vil være i endring, endrer også måten vi lærer på, dermed vil digitale ferdigheter være avgjørende faktor for skole, utdanning og jobbsamfunnet i årene fremover (Utdanningsdirketoratet, 2012, sitert Frantzen & Schofield, 2018, s. 187). Dagens elever blir stilt krav til høyere digital kompetanse, i form av kritiske holdninger, digitale læringsstrategier og selvstendig bruk av digitale ressurser, men dette stilles også som et krav til lærerne. Teknologi er rundt oss hele tiden, og noe vi bruker mye i læring

og i ulike skolesituasjoner, derfor vil digital kompetanse være relevant for alle som bruker teknologi. I tillegg lever spesielt barn og unge med teknologi i sine sosiale liv. Digital kompetanse er noe som læres på ulike plan, også på private området på grunn av den digitale livsstilen vi lever i (Djupedal, 2006, s. 5). Forskjellen på kompetanse og ferdigheter er at kompetanse er evnen til å løse oppgaver, og mestre utfordringer mens ferdigheter er lært til å utføre forhåndsbestemte aktiviteter. Som vil si at ferdigheter er innenfor kompetanse.

Den digitalt kompetente skolen

En digitalt kompetent skole omhandler den digitale kompetansen til skolen og skapes gjennom ulike faktorer. Skolen behøver fleksible rammevilkår og læringsmiljø, innovative digitale læringsressurser og lærere som har kompetanse i pedagogisk bruk av IKT (Erstad, 2010, s. 225) (PfdK, 2021). For å trekke frem noen sentrale betingelser for en digitalt kompetent skole, legger jeg ved modellen for en digitalt kompetent skole.

Figur 7.3 betingelser for en digitalt kompetent skole. (Erstad, 2005, s. 224).

Modellen ovenfor referer til modellen/ figur for en digitalt kompetent skole, dette omhandler måten elever og lærere benytter seg av digitale verktøy. Hvordan lærere og elever forstår teknologien, og hvilke muligheter de ser ved bruk av internett. Det kan være ulikt utbytte av det digitale for de ulike klassetrinnene, men for en 10.klasse vil digitale verktøy ha en betydning for hvordan de legger grunnlaget for sin digitale kompetanse, der mobiltelefonen er et digitalt verktøy som skaper digital kompetanse både på skolen og på fritiden. IKT i skolen er et uttrykk for å kunne skape endringer i norske skoler, med tanke på at det vil bli stilt kompetansekrav i vårt samfunn til digital kompetanse (Erstad, 2005, s. 204).

Mobil bruk

Elevene har et digitalt liv og internett er en viktig del av unges liv, både for læring og fritid. Hele 97 prosent av unge mellom 9-18 år har egen mobil, og 90 prosent av de bruker ett eller flere sosiale medier (Medietilsynet, 2020, s. 5). Dermed blir den digitale bruken dratt med inn i skolen også, og det vil være vanskelig for skolen å ha kontroll over all den digitale bruken til elevene (Utdanningsdirektoratet, 2021, s. 1). Hver skole har et ordensreglement, men det er opp til hver enkelt skole og bestemme hva slags regler som skal være med i dette reglementet. Ordensreglementet skal være regler om rett og pliktene til elevene og om elevenes atferd. Dette ordensreglementet kan inneholde regler mobilbruk om skolen synes dette er hensiktsmessig (Utdanningsdirektoratet, 2014, s. 1). Under intervjuet ble det snakk om regler i forbindelse med mobilbruk, og skolen har ingen overordnede regler for mobilbruk, men er alltid sagt at «mobilbruk ikke er lov». Mobilen blir brukt «lovlig» i timene om det er behov eller skal bli brukt på en faglig måte. Samtidig er det en del mobilbruk som ikke virket nødvendig når jeg observerte, men dette er ikke til å unngå i forhold til de unges digitale liv (Utdanningsdirektoratet, 2021).

Mobilhotell er noe som har vært prøvd ut på flere skoler, på litt ulike tidspunkt. Det hadde vært testet ut på skolen jeg besøkte, men hadde ikke fungert fordi elevene begynte å gjemme telefonen, eller jugde om at mobilen var lagt igjen hjemme, fortalte læreren under intervjuet. Dermed utgjorde det en unødvendig atferd blant elevene. Mobilhotellene skulle være en løsning på digital mobbing (Fandrem & Risanger sjursø, 2022)

Identitet og sosialisering

10 - klassinger er ungdommer som står mellom alderstrinnet der en fyller 16 år. Dette er et tidspunkt der en begynner å utforske for å finne sin plass. Det er i dette alderssiktet en begynner å bygge sin egen identitet (Hoëm, 2010, s. 35). Selve sosialiseringen beskrives som menneskets vekst i samfunnet, en prosess der en blir selvstendige i samfunnet for å bli unike individer. Sosialiseringprosessen påvirkes av materielle, sosiale og kulturelle strukturene som finnes i samfunnet (Frantzen, 2012, s. 189). Identitet beskrives som det bildet vi har av oss selv og vår personlighet. Identiteten vår påvirkes av våre egne og andres oppfatninger på hvordan vi er. Vår identitet påvirkes av utrolig mye, men noe som er en stor faktor for ungdom og identitetsfaktor er bekreftelse fra de rundt oss (Frantzen, 2012, s. 191). Som en konsekvens av digitaliseringen har det blitt slik at telefonen er en stor del av ungdommers identitetsprosess og for å finne sin sosiale plass dermed gjør det at dagens ungdom lever i en

digitalisert verden (Frantzen & Schofield, 2018, s. 242). Der omtrent alt av bekreftelse foregår igjennom smart telefon, eller via sosiale medier gjennom telefonen. Ofte er en mer fokusert på bekreftelsen igjennom smart telefon enn bekreftelsen en kan få i virkeligheten (Frantzen, 2012, s. 189). Unge i dag kan bruke mobiltelefonen til å fremme sin identitet og finne sin sosiale plass, og derfor kan det bli naturlig for elevene å bruke mobiltelefonen i skolen også.

Oppdragelse og selvregulering

Oppdragelse er en viktig faktor når det kommer til telefon bruk i skolehverdagen og om elevene benytter seg av de samme reglene på skolen som hjemme. Ofte er det slik at når elevene er hjemme er det mer fritt frem. Utfordringen kan være å legge fra seg sin digitale livsstil når en kommer på skolen, eller skal inn i en skoletime. Løsningen for dette er ikke å fjerne teknologien, men mer å kunne jobbe rundt og med den. Slik at elevene bruker teknologien og smart telefonene på en fagbasert måte, slik at det får relevans i skolehverdagen (Fritze et al., 2017, s. 202). Barneoppdragelse er samlet veiledning barn og unge får til å mestre livet og utvikle seg. Oppdragelse er en relativt viktig ting i barn og unges oppvekst, både for å bygge normer og verdier, men også for å sette et grunnlag for hvordan oppførselen bør være. Ikke alle oppdragelser er like bra, og setter ikke like bra utgangspunkt for ungdommenes sosiale liv (Ulvund, 2020). Oppdragelsen i en digital verden er viktig med tanke på at barn og unge trenger en form for veiledning og oppfølging i bruk av digitale medier, og at foreldrene eller menneskene i oppdragelsen burde være rollemodeller (Ulvund, 2020).

Selvregulering er noe vi gjør daglig, vi regulerer oss gjennom fokus og å konsentrere seg om å dytte forstyrrelser og fristelser unna. Lar være for å gi etter for impulser og innfall, og utfører flere oppgaver på en gang (Nærde & Backer- Grøndhal, 2015). Regulere atferd, tanker og følelser er noe som kan være mer utfordrende i vår tid enn tidligere, spesielt for den oppvoksende generasjonen. For elever omhandler selvregulering om en tilgang til internett og medier i skolehverdagen, noe som gjør at det kreves regulering. Undervisningen blir påvirket av at elever ikke behersker selvregulering. Telefonbruk i skolehverdagen er dermed påvirket av elevers selvregulering og behov for bekreftelse (Nærde & Backer- Grøndhal, 2015). Selvregulering er noe skolen kunne jobbet mer med slik at elevene kunne lært og kontrollert mobilbruken i skolehverdagen på en bedre måte.

Negative sider ved mobilbruk i skolehverdagen

For å kunne se på ulike perspektiver og sider ved mobilbruk, vil det bli presentert negative og positive sider av mobilbruk i skolehverdagen. Dette er for å forsterke oppgaven, og kunne gjøre funnene senere i oppgaven sterkere. I artikkelen «Digital forstyrrelser i skolen» (Fritze et al., 2017, s. 202), blir det sett på negative sider ved mobilbruk i skolehverdagen, i artikkelen blir mobilbruk presentert som en digital forstyrrelse, og at elevene tar det med sin digitale livsstil inn i skolen. Fritze et al. argumenterer for at de digitale forstyrrelsene kan føres til digital mobbing, noe som er utrolig trist ovenfor de som vil bli utsatt for det. De ulike digitale forstyrrelsene som mobilbruk vil være vanskelig for læreren å se, eller forstå med tanke på at ikke det foregår synlig. I artikkelen trekkes det mest frem at de digitale forstyrrelsene kan påvirkes slik at det blir mer mobbing på skolen, dette kan være vanskelig for læreren å vite med tanke på at de ikke vet hva som skjer bak de digitale og private skjermene (Fritze et al., 2017, s. 205).

Positive sider ved mobilbruk i skolehverdagen

Som nevnt over skal det bli sett på positiv og negative sider ved mobilbruk i skolen, i denne delen vil noen de positive sidene bli presentert. For å kunne få en digital kompetanse er det viktig å lære seg å utnytte å bruke digitale verktøy, det har også blitt viktigere i dag enn tidligere å ha digitale ferdigheter. Dette kan være en forutsetning for videre læring og for arbeidslivet. Vi lever i et samfunn som stadig vil være i endring, og å følge endring er noe som vil kunne gjøre deg aktuell på et jobbmarked når en er aktuell for det (Utanningsdirketoratet, 2012, sitert Frantzen & Schofield, 2018, s. 187). Dermed vil mobilbruk være positivt på grunn av at du danner deg en digital kompetanse, som er viktig for deg selv og for samfunnet vi lever i (Erstad, 2005, s. 131). Digitale læringsressurser som mobil kan gi nye muligheter. Det gir nye muligheter til å jobbe med faglig innhold og at elevene selv kan være med å finne egne måter å jobbe på. Å kunne jobbe med multimodale læringsressurser kan være med på å gjøre undervisningen og det faglige mer variert og spennende for elevene (Erstad, 2005, s. 162).

Metode

I denne delen av oppgaven vil jeg presentere de ulike metodiske tilnærmingene som er brukt for å få frem forskningen jeg trenger. Ved å observere en klassesstime hos en 10. klasse og å intervjuer en lærer som tilhører klassen, eller dette klassetrinnet for å kunne få ulike syn og vinklinger på forskningen. Denne delen av oppgaven vil først bli presentert med kvalitativ

metode, også gå videre til observasjon og intervju. Disse ulike metodene har blitt valgt for å kunne svare best mulig på problemstillingen min, Hvordan inngår telefonbruk i skolehverdagen til en 10. klasse på en ungdomsskole.

Kvalitativ metode:

Med tanke på oppgaven min og forskningsspørsmålet ble det metoden kvalitativ forskning, det er essensielt for å få forståelse for temaet. Kvalitativ forskning tar for seg et lite ensartet og begrenset geografisk felt. Innenfor mediepedagogikken som jeg skal forske på en lærer og en klasse (Moen & Ragnheiður Karlsdóttir, 2011, s. 16). Ofte i kvalitativ forskning er det et lengre forskningsopphold som er relativt intensivt. Det finnes ulike datainnsamlingsmetoder når det kommer til kvalitativ metode, det som blir mest relevant for denne oppgaven er observasjon, og intervju. Datainnsamlingene kan også være videoopptak, spørreskjema osv. (Moen & Karlsdóttir, 2011, s. 19).

Observasjon

Observasjon er det å følge med, eller ha oppmerksomhet på noe (Nilstun, 2022). Observasjon er noe som oftest er kortvarig. Når det gjelder å bruke observasjon som metode vil dette gi resultater som kan forsterke forskningen til prosjektet. Observasjon egner seg når formålet med observasjonen og forskningen er å få et direkte innsyn i handlingene til elevene (Johannessen, 2021, s. 129). Konteksten for observasjonen vil være 10. klassingers bruk av telefon i skolehverdagen. For å kunne se elevene i en naturlig setting vil det være å observere i en skoletime. Etersom elevene visste om forskerens intensjon med observasjonen kan det være vanskelig å si om elevene endret atferd eller om det er slik det naturlig er i en klassesstime. Forskerens rolle under observasjonen vil være tilpasset til situasjonen og settingen. Med tanke på at det blir observert i en skoletime, vil det si at det er en ikke – deltakende observasjon, der forskeren observerer, men ikke har deltatt i skoletimen (Johannessen, 2021, s. 132). Observasjonen ble dokumentert via at det ble utgitt et observasjonsskjema og samtykkeskjema før selve observasjonen fant sted, slik at det skulle bli en strukturert observasjon, i og etter observasjonen ble det dokumentert via et privat notat (Utdanningsdirektoratet, 2022, s. 3). Notatet ble gjennomgått etter observasjonen for å kunne få ett overblikk over resultatene av selve observasjonen (Johannessen, 2021, s. 143).

Gjennomføring av observasjon

Observasjonen foregikk på en skole her i landet, siden hele prosjektet er anonymisert vil det derfor ikke bli nevnt hvilken skole for å opprettholde avtalen med skolen observasjonen har blitt utført på. Hele observasjonen startet med at jeg presenterte meg selv, skolen jeg gikk på og hvorfor jeg var der. Formålet med prosjektet ble ikke nevnt, ettersom elevene kunne endre atferd. Læreren til klassen fortalte at jeg skulle være med på de to neste skoletimene, men at jeg ikke ville være delaktig i timen. For å bevare elevenes identitet, brukte jeg et privat notat til å notere ned. Jeg satt meg bakerst i klasserommet på en stol, og ble sittende på denne plassen gjennom hele timen. Fra egne erfaringer kan det være enklere å sjekke mobiltelefonen under pulen, med tanke på problemstillingen min ble det naturlig å sitte bakerst i klasserommet for å kunne få med seg atferden til elevene. I den andre timen ble elevene mer komfortable med at jeg var til stede, og begynte å kommunisere med meg i tillegg til læreren. I andre timen valgte jeg å gå litt rundt, før jeg satt meg tilbake for å kunne skaffe meg ulike overblikk over hvordan elevenes atferd var. Når timen var slutt takket jeg for meg og for at jeg fikk komme og observere. Både før og etter skoletimen, observerte jeg i friminuttet. Dette var for å se atferden til elevene utenfor timen, men i skolesammenheng.

Intervju som metode

Å intervju utvalgte skal foregå som en type samtale, der en part stiller spørsmål, og en annen svarer. Dette er en aktivitet som er gjennomvevet av kulturelle koder og hvordan vi velger å sette opp samtalen. En samtale er med to eller flere personer, om et spesifikt tema for å få refleksjon av intervjuobjektet og innhente data til intervjuets formål (Moen & Karlsdóttir, 2011, s. 72). Intervju er en form for datainnsamling som fungerer i samspill med observasjon, med tanke på at det kan gi ulike sider, tanker og resultater for prosjektet som er en form for triangulering. For å kunne få ut mest mulig data til oppgaven var det relevant å intervju en lærer på 10. trinn i tillegg til observasjon for å kunne gi forskningen flere perspektiver. I dette prosjektet ble det brukt en til én intervju. På grunn av at en skulle få et resultat som skulle være mer fyldig og mer detaljerte svar. En til en er noe som vil være hensiktsmessig når en kun skal intervju en lærer og ikke flere, også i forhold til at det er læreren til klassen som ble observert (Johannessen, 2021, s. 146).

Intervjuguide

Når det blir brukt intervju som metode er det essensielt at spørsmålene som blir stilt har relevans og gir relevante svar for forskningen. For at intervjuet skal være strukturert er det

essensielt med en intervjuguide. Denne ble gitt til intervju objektet før intervjuet holdt sted. Intervju guide er en oversikt over temaer og generelle spørsmål som skal gjennomgås. Temaene og spørsmålene er formulert ut ifra problemstillingen til oppgaven, men kan også endre seg ettersom intervjuet finner sted etter observasjonen av klassen (Johannessen, 2021, s. 149). Selve intervjuet startet med enkle spørsmål om mobilbruk, også utviklet det seg til mer faglig spørsmål utover i intervjuet. I forhold til observasjonen i forkant dukket det opp spørsmål som ble stilt, som ikke var i intervjuguiden. Ettersom intervjuet var anonymisert ble det ikke notert noe annet enn svarene til intervju objektet fra selve intervjuet i et privat dokument.

Gjennomføring av intervju

Intervjuet fant sted på samme skole som observasjonene, ettersom intervjuene også bli holdt anonymisert vil det ikke bli nevnt noen form for navn som kan gjøre at personene blir identifisert. Intervjuet av læreren foregikk før observasjonen av klassen, ettersom det var da det passet for læreren. For at læreren skal være komfortabel er det viktig at intervjuet fant sted på læreren arbeidsplass (Trost, 2010, s. 65). Jeg hadde bedt læreren forberede seg til intervjuet og hadde sendt intervjuguiden min slik at læreren hadde en oversikt. Før selve intervjuet tok sted slo vi av en uformell prat, dette gjorde at selve intervjuet også gikk bedre. Selve intervjuet varte i en halv time, på grunn av at læreren hadde brukt tid til å sette seg inn i min problemstilling og inn i spørsmålene gjorde det at intervjuet gikk mer som en samtale. Læreren var åpen, noe som gjorde det lettere å stille spørsmål som dukket opp underveis i intervjuet. Før intervjuet tok sted var jeg nøye på at jeg ikke filmet, eller tok opp intervjuet, men kun noterte ned alt på et privat notat. Rett etter intervjuet ble det ført inn til et digitalt notat, der intervju objektet forble anonymisert.

Utvalg

Utvalget for prosjektet ble en 10-klasse, og en lærer da dette var hensiktsmessig for oppgaven. For å få et innblikk var det viktig at jeg var til stede under skoletimene og et friminutt slik at en kunne se elevenes atferd i en naturlig setting. Læreren var relevant for forskningen med tanke på at jeg skulle observere etter intervjuet. Ettersom jeg ønsket ett større innblikk, var det naturlig å intervju læreren til elevene, og samt observere elevene (Johannessen, 2021, s. 113).

I forhold til kontakt og avtale om intervju og observasjon ble dette avtalt via bekjenskaper. Jeg fikk kontakt med en lærer som ga meg tillatelse til å komme å observere samt intervju læreren selv før observasjonen. Alt skjedde i form av direkte kontakt via bekjentskapet til læreren. Både intervjuet og observasjonen fant sted kort tid etter avtale mellom begge parter. Læreren og elevene som skulle observeres ble informert om prosjektet via observasjonsskriv, samtykkeskjema og en intervjuguide.

Etiske vurderinger og samtykke

I starten av prosjektet var jeg i vurdering om å søke til Norsk senter for forskningsdata (NSD) etter godkjenning av prosjektet, fordi det i utgangspunktet ville utgi personvern. Siden et prosjekt kan endre seg valgte jeg å utelate all form for personlige opplysninger, og etter kontakt med NSD krevde det ingen søknad for å kunne gjennomføre prosjektet. Prosjektet ble anonymisert, ingen av informantene eller intervju objektet blir navngitt eller illustrert på en måte slik at det skal være mulig å identifisere enkelte. Det ble også opprettet et samtykkeskjema under prosjektet, slik at de som deltok var informert om formål og personvern. Deltakelsen i prosjektet var frivillig og de kunne trekke seg fra prosjektet om det var ønskelig (Johannessen, 2021, s. 91). På NSD sin nettside står det, «dersom du kun skal behandle anonyme opplysninger, skal du ikke melde prosjektet».

All informasjonsveksling om prosjektet foregikk muntlig mellom forsker og skolen. I tillegg foregikk alt muntlig med intervju objektet, og dokumentering fra både observasjon og intervjuet ble notert ned på et privat notat slik at det ikke er mulig å spore tilbake til personene som var med i prosjektet. Alle som har vært med på prosjektet har fått innsikt i prosjektet og alle form for formål og resultater. Dette var viktig for meg med tanke på om det skulle oppstå misnøye eller endringer så hadde observasjon og intervju objektene innblikk slik at de kunne ønske forandring av tolkningen av observasjonen og intervjuene om ønskelig. For oppgavens del er dette viktig for å kunne få all informasjon relevant og korrekt (Rienecker, 2013, s. 177).

Metrologiske kriterier

Da denne oppgaven baserer seg på en kvalitativ analyse er det viktig å være bevisst og at denne gruppen ikke er representativ for alle 10.klassinger, men kan være representativt for mange og at en kan kjenne seg igjen i situasjonene. Under metode skulle jeg ønske at jeg hadde mer tid slik at jeg kunne intervjuet ulike klasser for å samle inn mer data og få et mer nyansert og representativt bilde av 10- klassingers mobilbruk på en ungdomsskole.

Intervjuguide, observasjon skriv og samtykkeskjema er lagt ved i oppgaven som vedlegg for å henvise til intervju og observasjon.

Funn og analyse

I denne delen av oppgaven skal jeg gå igjennom resultatene, funn og analyse fra observasjon og intervjuet jeg hadde på skolen som ble besøkt. Det vil bli tatt utgangspunkt i empirien som ble samlet inn gjennom observasjon og intervju. Hensikten med oppgaven vil være å bli mer opplyst på unges bruk av telefon. Via et par skoletimer med observasjon ga det meg et overblikk over hvordan elevenes atferd er, og har forandret seg siden jeg gikk på ungdomsskolen selv. Samt intervjuet med læreren til klassen gjorde at observasjonen fikk flere ulike overblikk. Som nevnt vil jeg presentere funnene fra observasjonen og intervjuet og analysere dette. Det vil også bli tatt med eksempler fra det teoretiske rammeverket, intervjuet og observasjonene. Hensikten med denne delen av oppgaven er å reflektere rundt empirien og hvilke funn som kom ut av dette.

Læreren

«Per» er en 30 år gammel mann som jobber som lærer for 10 klasse. Han hadde mye engasjement rundt intervjuet og hadde forberedt seg godt på forhånd. Selv om han forteller at han ikke har vokst opp med en digitalisert skole, er han for digitaliseringen, med tanke på at verden er i endring. Han har en fire års utdanning som «adjunkt» med fagene matematikk, kroppsøving og naturfag. Med tanke på at han er relativt ung, vil det si at den digitale kompetansen kommer mer naturlig, enn eksempel hos eldre lærere. Han har jobbet som lærer i omtrent 6 år, og har dermed et stort overblikk over elevenes digitale kompetanse og hvordan de anvender den og elevenes telefonbruk.

Klassen

«Klassen» var på omtrent 20 elever, og disse gikk i 10 klasse. De satt på to og to pulter. Jeg ankom skolen til 3 time, elevene hadde hatt lunsj, og virket klar for en ny time. Når skoleklokken ringte, satt de seg ned på plassene sine. Timen startet med litt prat fra læreren og samt litt svar fra elevene. Denne timen skulle læreren gjennomgå en matteprøve, noe som gjorde at fokuset var på plass, etter hvert falt enkelte av.

Sentrale funn

Under intervjuet og observasjonen fikk jeg innsyn og innblikk i hvordan elevene brukte mobilen i skolehverdagen. Både gjennom to skoletimer og friminuttet etter observasjon, samt hvordan dette påvirker elevene på positive og negative plan. Læreren hadde på forhånd snakket med meg om hva slags forhold elevene hadde til telefonene sine, og at det ikke er noe bestemt regel for å ikke ha den med. De fleste av elevene hadde telefonene liggende på pulten under timen. Med tanke på at det ikke er noe strengt regime med mobilbruk gjør det at det blir mer fritt, men elevene er relativt pliktoppfyllende i starten av timen. I løpet av timen var det brukt ulike digitale verktøy for å gjennomføre undervisningen. Det var tilgang til digital tavle og pc under undervisningen. Som nevnt var mobilen også til stede, men ikke delaktig i undervisningen denne timen. Læreren nevnte under intervjuet at den blir brukt i tilfeller det er mulig å få mobilen med på en faglig måte. Selv om mobiltelefonen ikke var delaktig i det faglige ble den brukt til å sjekke varslinger og til å være på sosiale medier av de som var på mobiltelefonen under timen. Gjennom timen hadde omtrent to tredjedeler av klassen sjekket mobilen, og enkelte var på mobilen i lengre perioder. Som nevnt ble ikke mobiltelefonen brukt som et digitalt verktøy i denne timen, men mer som en digital forstyrrelse, der en kan tydelig se at elevene tar med seg sin digitale livsstil inn i skolehverdagen.

Motivasjonen til elevene virket varierende, men med tanke på at de kunne ha med seg mobilen på pulten, fikk jeg en forståelse som at elevene hadde mer motivasjon til å følge med på undervisningen når de kunne sjekke varslinger på telefonen uten å føle at det ikke var i orden. Dette kan omhandle en følelse av å beholde den digitale identiteten selv om du er i klasserommet. Dermed vil det være selvreguleringen som spiller inn for at elevene selv skal kunne passe på at de følger med og får med seg det faglige innholdet. (Nærde & Backer-Grøndhal, 2015). En kunne se under observasjonen at enkelte av elevene var selvregulerende nok til å ikke sjekke mobiltelefonen en eneste gang. I intervjuet med læreren ble det nevnt at mobilen ikke blir brukt som et hovedverktøy i undervisningen, men kan bli supplement for å kunne øke motivasjonen til elevene, som for eksempel via å google etter et spørsmål eller bli brukt til faglig quiz. Som igjen vil kunne øke motivasjon til å jobbe med det faglige og holde fokus under skoledagen.

Et annet funn er *frihet*. For elevene, er mobilen noe de alltid har med seg, og kan føle seg litt naken om de blir tatt fra den. Dermed er det en frihet for elevene at den kan ligge på pulten, og kan gjøre at de lettere følger med om de får muligheten til å ha mobilen der.

Kommunikasjonen mellom lærer og elev var også et sentralt funn, noe som tilsier at det var kommunikasjon mellom partene som gjorde det enklere å samarbeide og at elevene fulgte med. Som for eksempel at noen av elevene fikk høre på musikk, mens det var undervisningsopplegg, men dette var avtalt mellom lærer og elev. Noe som gjør at elevene kan føle seg mer forstått og at opplegget kan bli tilpasset til elevene. Dette tror jeg er en viktig faktor for dagens ungdom, med tanke på kulturen de lever i, og at det ofte settes mye forventninger. Slik at det er en form for frihet, men at det kan være avtalt mellom lærer og elev om det skal være noe spesielt eller tilpassning. Mobilbruk ønskes ikke å normaliseres eller innføres i skolen som et digitalt verktøy, men det er tilsynelatende blitt mer vanlig.

Elevenes atferd virket normal, la læreren til etter observasjonen var ferdig. Noe som vil si at det var en del mobilbruk, men slik jeg så det, hadde det ikke noe påvirkning til det faglige. Med tanke på at ungdommene har vokst opp med det digitale og er vant til å regulere mobilbruken i hverdagen. For enkelte kan mobilbruk være en utfordring for å få med seg det faglige innholdet i undervisningen, men det kan også ha noe med plasseringene til elevene i klasserommet. Eventuelt kan elevene som har lettere til å bli påvirket av forstyrrelser bli plassert fremst i klasserommet slik at de vil enklere følge med på det som skjer på tavlen eller hos læreren.

Med bakgrunn i observasjonen av friminuttene vil jeg si at den digitale mobbingen kan finne sted på skolen, selv om mobiltelefonene blir lagt vekk i skoletimene, men dette er ikke noe som er bevist. Mobilhotell ble som nevnt ikke brukt på skolen jeg besøkte, men har vært prøvd ut og det kan fungere for enkelte skoler, men ikke en løsning for alle. Dermed er det en bedre løsning å prøve å jobbe rundt teknologien isteden for å fjerne den, slik at en samarbeider med elevene, og gjør mobilbruk og annen digital bruk til noe som ikke blir sett på som negativt. Finne måter som fungerer for den enkelte skolen og eller de elevene en har, slik at de får mest ut av undervisning og faglig innhold i skolehverdagen (Fritze et al., 2017, s. 201). Mobilregulering er kanskje ikke en løsning for alle, men med tanke på observasjonen som ble gjort kan det være at enkelte av elevene hadde fått mer ut av undervisningsopplegget om det hadde vært en form for mobilregulering. Nødvendigvis ikke at elevene skal legge mobilen helt bort, men eventuelt ha mobilfri sone under gjennomgang av fagstoff, også kan elevene få en mobilpause, eller en sosial pause. Slik at det blir hyppigere pauser i undervisningen, og dette kan øke fokuset under gjennomgang av fagstoff.

Lærerens holdninger og kompetanse

Lærerens syn på mobilbruk i skolehverdagen var positiv, og tenkte mer på det som en ting en kan jobbe rundt og bruke som et positivt tilskudd i undervisningen. Lærerens innstilling gjør at det kan være enklere å øke motivasjonen til elevene, ved for eksempel bruk av quiz der elevene kan bruke mobilen. Læreren snakket også om digital mobbing i intervjuet, men dette var ikke noe han hadde merket stort til, men for eksempel som nevnt i artikkelen «digitale forstyrrelser» ble ikke digital mobbing helt borte når det ble innført mobilregulering, men den minsket.

Lærers kompetanse er en del av faktorene som spiller inn for en digital kompetent skole (Erstad, 2010, s. 225). I intervjuet med læreren for 10.klassen jeg observerte, påpekte læreren at det kan være positivt med telefonbruk når det kan brukes til faglig innhold. Intervjuet gikk som en samtale og det ble snakket om at mobilbruk i skolehverdagen er også en type motivasjon for at elevene skal følge med og være påkoblet til det faglige innholdet. Elevene bruker som regel telefonen i skoletimen som et supplement, og ikke som et fast verktøy. Telefonen vil nok ikke kunne ta over for digitale verktøy som nettbrett og datamaskin ettersom at det er et mer privat digitalt verktøy med telefon mente læreren. Læreren fortalte at det er ulike meninger og utgangspunkt med tanke på mobilbruk blant lærerne, noe som vil være naturlig med tanke på aldersspennet til lærerne.

Lærere trenger kompetanse

Læreren var relativt ung og kan ha lettere for å opparbeide seg en digital kompetanse, lærerens digitale kompetanse er en viktig faktor at elevene utvikling av digital kompetanse og opparbeide gode ferdigheter (Erstad, 2005, s. 225). Med tanke på at skolen, og den digitalt kompetente skolen, er det viktig med at læreren har en viss kompetanse av pedagogisk bruk av IKT. Fordelen med at læreren virker positiv til mobilbruk i skolehverdagen er at det kan se på det mer som en løsning, og fordeler inn i undervisningen enn som et problem. I intervjuet med læreren kom det frem at læreren har både negative og positive sider angående mobil bruk i skolehverdagen. De positive sidene mente han er at tiden utvikler seg og det samme gjør teknologien, dermed er det naturlig at skolehverdagen også utvikler seg. Når det ble snakket om å bruke mobilen på en faglig måte inn i undervisningen sier han, at så lenge det er brukt riktig, og til rett tid er det ikke noe problem, men de kan ikke påtvinge elevene mobilbruk. Dermed står det mer som en ytre motivasjon til å bruke mobil med tanke på quiz med faglig innhold eller til å kunne «google» noe om det skal være behov. Læreren nevnte

også under intervjuet at elevene utvikler nok digital kompetanse via pc, og nettbruk på skolen, og at mobilen kommer mer inn i fritid og at de kan opparbeide seg digital kompetanse gjennom mobilbruk utenom skoletimene.

Under intervjuet kom vi inn på om det heller burde vært brukt mer av de ikke digitale verktøyene. Læreren sier at det kommer helt an på hvilket fag det er snakk om, med tanke på at mer skriftlig fag blir det brukt penn og papir, mens i andre fag er det helt naturlig å bruke digitale verktøy for å kunne fullføre undervisningen. De skriftlige fagene har vært påvirket av at teknologien utvikler seg og at noen elever har tatt i bruk AI Chat bot, altså kunstig intelligens til å fullføre oppgaver, sier læreren. Dermed kan karakterene bli misvisende, og ikke fortjente forteller læreren.

Sammenfattende drøfting

Oppgavens siste del, ønsker jeg å prøve å svare på problemstillingen. I denne delen av oppgaven vil jeg også gå igjennom en avsluttende kommentar og kritisk tilnærming til oppgaven.

Svar på problemstillingen

Hvordan inngår mobilbruk i skolehverdagen for elever i en 10-klasse på ungdomskolen.

Mobilbruk er med på å påvirke elevene samt som andre digitale verktøy, det som er annerledes med mobilen er at den også er med oss hjem. Noe som gjør at det ikke bare blir et verktøy i skole sammenheng. Under observasjonen la jeg merke til at elevene har normal digital kompetanse med tanke på alderstrinnet deres, med tanke på hvordan de utnyttet seg av de digitale verktøyene de hadde. Utfordringen rundt mobilbruk i skolehverdagen som at elevene mister fokus, eller kan medvirke til digital mobbing. Mobilregulering vil kunne minske mobbingen, og øke fokuset. Det er viktig i dagens samfunn og ikke fjerne teknologien, men heller jobbe rundt og med den, med tanke på ungdommens digitale livsstil. En løsning for mobilbruk i skolehverdagen kan være at elevene får ha mobilen hos seg, men brukes kun til faglig aktivitet. Dermed blir ikke mobilbruken minsket rundt faglig innhold. Som gjør at det blir en mildere ordning enn mobilhotell, som kan oppleves for enkelte som relativt strengt.

Elevenes bruk av mobil var større enn forventet, men virket kontrollert i forhold til undervisningen. Det var ikke alle som viste en selvregulerende atferd i forhold til mobilbruk, men dette er omtrent ikke til å unngå med tanke på at ingen av elevene er like. Mobilen ble ikke brukt til faglig innhold timene jeg observerte, men elevene sjekket varslinger og sosiale medier om de var på mobiltelefonen i løpet av timen.

Kritisk tilnærming til oppgaven

Oppgaven har vært utfordrende med tanke på at jeg måtte sette begrensninger for hva som skulle være med i selve oppgaven og tidsomfanget rundt oppgaven. For at oppgaven skulle bli en medievitenskap oppgave har jeg tatt inspirasjon fra flere emner som har vært i løpet av Bacheloren. Det har blitt hentet inspirasjon fra HFO1001 bakgrunn i digitalisering og teknologien i dagens samfunn og linjene som blir knyttet i disse emnene opp mot medievitenskap. I tillegg har jeg tatt stor inspirasjon i faget PED1014, Mediepedagogikk og mediekompetanse, som i store trekk omhandler en sammenheng mellom barn, medier og skolen. Mitt søkelys for oppgaven var mobil, og mobilbruk, dermed også ikke prøvd å havne under fristelsen av å skrive for mye om andre digitale verktøy som blir brukt i skolen. Dette har jeg gjort på en relativt fornuftig måte vil jeg påpeke. Som metode for oppgaven var jeg og observerte en 10.klasse i to skoletimer og et friminutt, samt et intervju av læreren til klassen før skoletimen. Jeg valgte å observere for å kunne få se elevenes atferd selv, isteden for å kun lese om den. I tillegg ønsket jeg å intervju læreren for å kunne få andre innsyn og tanker rundt oppgaven, og mobilbruken til elevene. Uten intervjuet hadde oppgaven nok sett annerledes ut på grunn av at intervjuet ga et stort grunnlag for oppgaven og en del av funnene i tillegg til observasjonen. Hadde jeg hatt mer tid til å gjennomføre metode, hadde jeg ønsket å besøke flere skoler og litt ulike typer klasser for å kunne få et større innblikk i elevers mobilbruk. Dette er kritikk jeg ønsker å ta med meg til en eventuelt senere oppgave.

Dagens elever lever i et samfunn som stadig er i endring, og utvikler seg digitalt og digital kompetanse har aldri vært så viktig som det er nå. Ved å jobbe rundt og med teknologien og mobilbruk i skolen, isteden for å jobbe imot det, kan det gi oss nye muligheter til å lære, øke vår kunnskap og forståelse av å jobbe med teknologi som en verdifull del av skolehverdagen. I tillegg utvikler elever en digital kompetanse når de blir introdusert til digitale medier i tidlig alder, noe som vil være relevant for den digitale verden vi lever i og arbeidslivet som vil komme for elevene senere i livet.

Referanseliste:

- Djupedal, Ø. (2006). Digital kompetanse er viktigere enn noensinne. *Nordic Journal of Digital Literacy*, 1(1), 5–11. <https://doi.org/10.18261/ISSN1891-943X-2006-01-02>
- Dvergsdal, H. (2021). Digitalisering. I *Store Norske Leksikon*. <https://snl.no/digitalisering>
- Elevenes digitale liv. (2021). I *Utdanningsdirektoratet*. <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/tiltak-skolemiljo/skolemiljotiltak-elevenes-digitale-liv/>
- Erstad, O. (2005). *Digital kompetanse i skolen: En innføring*. Universitetsforl.
- Fandrem, H., & Risanger Sjørø, I. (2022). Ikke ta fra dem mobilen- lær dem heller å bruke den! I *Læringsmiljøseneteret*. <https://www.uis.no/nb/laringsmiljosenteret/ikke-ta-fra-dem-mobilen-laer-dem-heller-bruke-den>
- Frantzen, V., & Schofield, D. (2018). *Mediepedagogikk og mediekompetanse: Danning og læring i en ny mediekultur*. Fagbokforl.
- Frantzen, V., & Vettenranta, S. (2012). *Mediepedagogikk: Refleksjoner om teori og praksis*. Tapir.
- Fritze, Y., Haugsbakk, G., & Nordkvelle, Y. T. (2017). Digitale forstyrrelser i skolen. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, <https://www.idunn.no/doi/epdf/10.18261/issn.1504-2987-2017-03-02>
- Hoëm, A. (2010). *Sosialisering—Kunnskap—Identitet*. Oplandske bokforl.
- Johannessen, A. Christoffersen, L. Tufte, P. A. (2021). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (6. utgave.). Abstrakt forlag.
- Lundby, K. (2023). Medialisering. *Store norske leksikon*. <https://snl.no/medialisering>
- Mobilbruk og ordensreglement. (2014). I *Utdanningsdirektoratet*. Regelverkstolkningar frå udir. <https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/laringsmiljo/mobilbruk-pa-skolen/>
- Moen, T. & Karlsdóttir, R. (2011). *Sentrale aspekter ved kvalitativ forskning*. Tapir akademisk.
- Nilstun, C. (2022, januar 3). *Observasjon*. <https://snl.no/observasjon>
- Nærde, A., & Backer- Grøndhal, A. (2015). Den viktige og vanskelige selvreguleringen hos barn. I *Psykologitidsskriftet*. <https://psykologitidsskriftet.no/fagessay/2015/06/den-viktige-og-vanskelige-selvreguleringen-hos-barn>

Observasjon. (2022). Utdanningsdirektoratet. <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/observasjon/>

Rienecker, L. Jørgensen, Stray, P. Skov, S. (2013). *Den gode oppgaven: Håndbok i oppgaveskriving på universitet og høyskole* (2. utg.). Fagbokforlaget

Trost, J. (2010). *Kvalitative intervjuer* (4. oppl.). Studentlitteratur.

Ulvund, S. E. (2020). Barneoppdragelse. I *Store Norske Leksikon*.
<https://snl.no/barneoppdragelse>

Vedlegg

Vedlegg 1- samtykkeskjema

Samtykkeskjema

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å. I dette skrivet gir jeg deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

- Observasjonens formål er å innhente data til min bachelor oppgave. Bachelor oppgaven har som formål å forske på elevers bruk av telefon i skolehverdagen.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

- Ansvarlig for prosjektet er «anonymisert». Jeg tar min Bachelor grad ved NTNU, institutt for kunst og medievitenskap.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Du får spørsmål om å delta på forskningsprosjektet på grunn av at du er i målgruppen jeg forsker på. Altså innenfor aldersgruppen, ungdomsskole elever. Eller eventuelt lærer på dette trinnet.

Hva innebærer det for deg å delta?

Det som innebærer å delta er å være der under en observasjon om du er elev. Dersom du velger å være med å delta, innebærer dette at du vil være til stede under observasjon av en til to klassetimer. Observasjonen innebærer ikke noe form for arbeid for elevene, annet enn at de er til stede under undervisningen og gjør som de normalt pleier.

Det som innebærer å delta dersom du er lærer, er det å være til stede under observasjonen. Observasjonen vil være 1 til to skoletimer. Deretter stille til et intervju. Svarene fra intervjuet vil bli samlet på et notat ark, men ikke bli delt med andre og vil bli slettet når prosjektet er ferdig.

Alt er og vil bli anonymisert. Dataene som blir hentet inn vil ikke bli delt med noen eller bli lagret.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke

Observasjonsskriv

Formål med observasjon:

- Observasjonens formål er å innhente data til min bachelor oppgave. Bachelor oppgaven har som formål å forske på ungdomsskole elevers bruk av telefon i skolehverdagen.

Ansvarlig for prosjektet:

- Ansvarlig for prosjektet er meg «anonymisert».. Jeg tar min Bachelor grad ved NTNU, institutt for kunst og medievitenskap.

Skal det være spørsmål rundt observasjonen er det bare å ta kontakt.

Hva innebærer observasjonen:

- Observasjonen innebærer at jeg kommer for å observere i en til to skoletimer og friminutt. Observasjonen vil også finne sted på en skole, hos en skoletime for 10 klassinger. For å kunne få et innblikk i hvordan ungdomsskole elevers bruk av telefon i skolehverdagen er. I selve observasjonen vil jeg prøve å gjøre meg selv så lite synlig som mulig, og ikke gjøre noe ut av meg. På forhånd ønsker jeg at det ikke blir informert at jeg er der for å observere telefonbruk, med tanke på at dette kan ha påvirkning til at de vil endre atferden. Etersom en ønsker resultater fra en normal skoletime, med en normal atferd.

Observasjonen vil ikke se på enkeltpersoner, men klassen som en gruppe. Det vil heller ikke bli nevnt noen form for personopplysninger

Intervjuguide

Formålet med intervjuguiden:

Formålet med denne intervjuguiden er å sikre at en får data som vil best mulig svare på problemstillingen. Den skal også brukes til å planlegge alle typer intervjuer. I dette tilfellet et kvalitativt intervju.

Problemstillingen til prosjektet:

Hvordan inngår mobilbruk i skolehverdagen for en 10-klasse på ungdomsskolen, er problemstillingen for oppgaven. Dermed vil spørsmålene i intervjuet være innhold for å kunne få svar på denne problemstillingen. Etter intervjuet håper jeg på å kunne samle inn svar fra intervjuet som kan gi et dypere innblikk i intervju objektets digitale kompetanse og tanker mot elevens digitale kompetanse. Også hvordan elevenes bruk av telefon i skole hverdagen kan påvirke læreren. Og hvilke tanker den får om elevenes bruk av telefon.

Spørsmålene:

Spørsmålene i intervjuet vil både kunne være ja/nei spørsmål, men for det meste spørsmål som en kan få svar med en dybde i. Ønsker å stille spørsmål som gjør at intervjuobjektet kan reflektere og gi tanker og svar fra sin arbeidshverdag, ettersom intervju objektet er lærer til klassen jeg har observert. Spørsmålene vil også ha sammenheng med observasjonen jeg gjorde.

Tid:

Intervjuet vil kunne ta 20 minuttet til en time. Det vil være ulikt fra hvor lang tid intervju samtalen tar og om svarene fra intervjuobjektet er utdypende eller ikke.

Spørsmål til selve intervjuet:

- 1 – Hvilke tanker har du om telefon bruk i skolehverdagen?
- 2- Er mobilhotell noe dere vanligvis bruker?
- 3- Synes du at telefonen kunne blitt tatt med i undervisningen på en faglig måte?
- 4- Skaper telefon bruk digital kompetanse, eller er er digital kompetanse noe en får via andre digitale verktøy?
- 5- Hvilke tanker har du rundt digital mobbing?
- 6- Er elevene på mobiltelefonen under dine timer? Og hva gjør de når de er på mobiltelefonen?
- 7- Synes du heller at en bør bruke det u- digitale?

